

Overvågning og analyse af sociale medier i forbindelse med krænkelse af intellektuelle ejendomsrettigheder

Resumé

Væksten inden for e-handel er veldokumenteret, men det er uklart, hvordan forskellige nye teknologier og udviklingen af nye forbrugervaner har påvirket krænkelse af intellektuelle ejendomsrettigheder (IPR) på internettet og især på de sociale medieplatforme. Den Europæiske Unions Kontor for Intellectuel Ejendomsret (EUIPO) besluttede på denne baggrund at foretage en undersøgelse for bedre at forstå omfanget og hyppigheden af IPR-krænkelse på de sociale medier ⁽¹⁾. Denne undersøgelse blev tilrettelagt omkring tre interesseområder for bedre at forstå de aktuelle aktiviteter og tendenser vedrørende forfalskning af fysiske produkter og piratkopiering af digitalt indhold.

Undersøgelsens første del har til formål at give et omfattende billede af brugen af de sociale medier, der er knyttet til mulige krænkelse eller tilskyndelse til IPR-krænkelse. I den anden del måles den relative forekomst af IPR-krænkelse i forbindelse med fysiske produkter og digitalt indhold på de sociale medier sammenlignet med ægte produkter eller lovligt ophavsretligt beskyttet digitalt indhold. Den tredje del har til formål at fastlægge centrale indikatorer for bedre at genkende forretningsmodeller, der krænker IPR på sociale medier.

Omfanget af analysen blev gennemført ved hjælp af dataminering af fire sociale medieplatforme (Facebook, Twitter, Instagram og Reddit) i følgende seks europæiske lande: Tyskland, Spanien, Frankrig, Italien, Polen og Sverige. Det var imidlertid ikke altid muligt at spore samtaler på de sociale mediekanaler, der var valgt til undersøgelsen. For at afhjælpe denne begrænsning blev der anvendt sproglige kriterier til at fordele samtaler på de udvalgte lande. Følgelig blev engelsk føjet til de seks EU-sprog, der var omfattet af undersøgelsen (fransk, tysk, italiensk, polsk, spansk og svensk), fordi engelsk i vid udstrækning anvendes på de sociale medier af ikke-indfødte sprogbrugere.

Undersøgelsen anvendte en metode baseret på analyse af social intelligens samt en kvantitativ og en kvalitativ analyse. Ved udvælgelsen af samtaler vedrørende IPR-krænkelse i forbindelse med fysiske produkter og digitalt indhold blev undersøgelsen

---

⁽¹⁾ Som fremhævet i [EUIPO's statusrapport om krænkelse af intellektuelle ejendomsrettigheder 2020](#), der blev offentliggjort i 2020.

blandt andet begrænset af adgangsrettigheder til visse samtaler på de sociale netværk. Derfor omfattede undersøgelsen kun offentlige samtaler. Et andet forhold, der blev fremhævet i undersøgelsen, var vanskelighederne ved at skelne mellem lovligt og ulovligt indhold. Endelig afspejler resultaterne i denne rapport naturligvis et begrænset udsnit, og analysen giver kun et billede af de seks lande, syv sprog og fire sociale mediekanaler, der er undersøgt. Ikke desto mindre kan konklusionerne på grund af udvalget af kilder og omfanget af data anses for relevante i en bredere sammenhæng. Ligeledes kan betydningen af denne rapport vedrørende den adfærd, der blev iagttaget på de sociale medier, anses for vejledende for den adfærd i bredere forstand, som i øjeblikket er fremtrædende på de sociale medier i forbindelse med IP-krænkelser.

Brug af de sociale medier til IPR-krænkende aktiviteter eller tilskyndelse hertil

Til undersøgelsen blev der ved hjælp af analyse af social intelligens udtrukket i alt 3,9 mio. samtaler vedrørende de kategorier og mærker, der var blevet valgt til at repræsentere fysiske produkter. Blandt disse kategorier af fysiske produkter omhandlede den største andel af samtalerne legetøj, parfume og kosmetik. Hvad angik digitalt indhold omhandlede den største andel af samtalerne film, musik og videospil.

En samtale om IPR-krænkelser blev defineret som enhver samtale, der vedrørte en krænkelse af en IPR. Undersøgelsen konkluderede, at 11 % af samtalerne om fysiske produkter muligvis kunne være forbundet med forfalskninger, og 35 % af samtalerne om digitalt indhold muligvis kunne være forbundet med piratkopiering. Selv om den kvantitative analyse blev gennemført omhyggeligt, viste undersøgelsen, hvor vanskeligt det var at identificere IPR-krænkelser med sikkerhed.

Ved en undersøgelse af, inden for hvilke områder de fleste IPR-krænkelser forekom, var tøj, fodtøj og smykker de tre hovedområder for fysiske produkter. For digitalt indhold blev der registreret flest krænkelse inden for e-bøger, TV-serier og musik. På baggrund heraf kunne det tydeligt konkluderes, at der samlet set var flest samtaler om disse produkter, der muligvis var forbundet med IP-krænkelser.

Den relative forekomst af samtaler om forfalskede produkter og piratindhold på de sociale medier sammenlignet med ægte produkter eller lovligt digitalt indhold

I undersøgelsens anden del, der var baseret på analyse af tre forskellige aspekter, nemlig platforme, sprog og tidslinjer, blev der iagttaget bestemte tendenser inden for IPR-krænkelsesaktiviteter og bestræbelser på tilskyndelse hertil.

For så vidt angår IPR-krænkelser vedrørende fysiske produkter afslørede undersøgelsen, at Instagram var det sociale netværk med flest samtaler samlet set. For hver produktkategori var Instagram også den primære platform for samtaler om ure, legetøj, parfume, kosmetik, smykker og fodtøj. Twitter havde flest samtaler om tøj og legetøj, og Reddit blev oftest anvendt til samtaler om lægemidler og hovedbeklædning. Omvendt sås der færre samtaler på Facebook ⁽²⁾, hvilket kan forklares med platformens effektive tilgang til at identificere og slette krænkende indhold ⁽³⁾. Dette kan dog ikke bekræftes af dokumentationen i denne rapport, og i realiteten kan det meget vel være, at der blev registreret så få samtaler på Facebook, fordi IPR-krænkende samtaler fandt sted i private frem for offentlige fora. Selv om alle platforme har en funktion til private beskedtjenester, synes forekomsten af private grupper at være et fænomen, der udelukkende anvendes på Facebook. Eftersom denne undersøgelse kun omhandlede offentlige samtaler, kunne denne hypotese ikke bekræftes. Den bør dog tages i betragtning i forbindelse med det forholdsvis lave antal samtaler, der er mistænkt for at være IPR-krænkende, og som ved hjælp af analyse af social intelligens blev identificeret på Facebook.

Mønsteret for IPR-krænkelser af digitalt indhold så anderledes ud. Reddit var især fremtrædende inden for samtaler om film og TV-serier, mens Twitter var den foretrukne platform for samtaler om musik og e-bøger.

Hvad angår det sproglige parameter, blev det i undersøgelsens første del fremhævet, at engelsk var dominerende, og at nogle sprog, såsom polsk og svensk, ikke var så anvendt. Alligevel blev der registreret mange samtaler på fransk, tysk, italiensk og

---

⁽²⁾ Private Facebook-grupper er ikke omfattet af denne undersøgelse.

⁽³⁾ Facebooks foranstaltninger til at bekæmpe IPR-krænkelser omfatter et "globalt program for advarsel og fjernelse, en velfunderet politik om gentagne krænkelser og yderligere specialiserede foranstaltninger, der rækker ud over advarsel og fjernelse". – [Facebooks gennemsigtighedsrapport](#).

spansk på Instagram vedrørende fysiske produkter, med undtagelse af samtaler om lægemidler, som oftere fandt sted på Twitter.

Eftersom undersøgelsens løb over seks måneder (fra april til september 2020) og fandt sted under covid-19-pandemien, blev resultaterne anset for i et vist omfang at være påvirket af nedlukningen. For at sætte resultaterne ind i en større sammenhæng, blev det samlede antal samtaler om IPR samtidig sammenlignet med det overordnede mønster for samtaler om IPR, der blev registreret i løbet af de seneste tre år (fra juni 2017 til juli 2020). Denne sammenligning fremhævede en mærkbar stigning af lægemidler inden for fysiske produkter, og at kategorien, tøj, nåede sit højdepunkt hen imod slutningen af nedlukningen. Omvendt viste udviklingen af digitalt indhold en progressiv stigning i samtaler, hvilket kan tolkes som resultatet af en indlæringskurve, efterhånden som brugerne blev mere bekendt med forbrug af både lovligt og ulovligt digitalt indhold.

IPR-krænkende forretningsmodeller anvendt på de sociale medier

Emnemodelleringen og den kvalitative analyse, der blev gennemført for at identificere mulige IPR-krænkende forretningsmodeller, fremhævede, at det var meget vanskeligt at finde et mønster i IPR-krænkelserne på de sociale medier. Dette kan forklares med følgende iagttagelser.

- Med hensyn til fysiske produkter afslørede analysen, at samtaler om IPR-krænkelser primært omhandlede reklamer og kommercielle aktiviteter. Udbyderne af forfalskede produkter kopierede efterprøvede og vellykkede forretningsmodeller, der allerede anvendes af legitime mærker.
- I de indsamlede samtaler blev piratkopiering af digitalt indhold drevet af brugeres forsøg på at tilgå piratkopieret indhold. Faktisk handlede alle samtaler om at finde metoder til ulovligt at få adgang til indhold. Det vil sige, at udbyderne af piratkopieret digitalt indhold indtog en passiv rolle og overlod det til brugerne at formidle oplysningerne og tiltrække nye brugere til deres indhold.

Selv om det i denne undersøgelse ikke var muligt at påvise skræddersyede IPR-krænkende forretningsmodeller, gav analysen grundlag for at definere, hvad der kan kaldes en tilgang med et "sæt ledetråde", som kan bidrage til at identificere samtaler, der omhandler IPR-krænkelser for både fysiske produkter og digitalt indhold. En mere pålidelig metode til at opdage IPR-krænkelser ville desuden blive lettere med tilpassede maskinlæringsmodeller, der ville kunne generere prognoser og anbefalinger.

Undersøgelsen viser, at de sociale medieplatforme er redskaber til gentagne IPR-krænkelser for både fysiske produkter og digitalt indhold. Desuden er det en kompleks opgave at identificere denne type indhold på grund af de forskelligartede og konstant skiftende metoder, der anvendes af udbydere af forfalskede produkter eller piratkopieret indhold, og som er vidt udbredt på tværs af platforme, sprog og typer af indhold.